

Istraživanje emocija u (re)konstrukciji identiteta dijaspore: Hrvati u Australiji i Novom Zelandu (1945.-1991.)

Hrstić, Ivan

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:284:245958>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-05**

Repository / Repozitorij:

[repository PILAR](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije	
Ime i prezime predlagatelja	Ivan Hršić
Matična organizacija	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Naziv projekta	Istraživanje emocija u (re)konstrukciji identiteta dijaspore: Hrvati u Australiji i Novom Zelandu (1945.-1991.)
Upravitelj podacima	Ivan Hršić, Ivan.Hrstic@pilar.hr
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija
Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	U okviru projekta namjeravaju se sakupljati i analizirati primarni i sekundarni prvenstveno kvalitativni, te u manjoj mjeri kvantitativni istraživački podaci. S obzirom na vrstu mogu se razlikovati dva tipa primarnih podataka: 1. Arhivsko gradivo i periodičke publikacije 2. Podaci prikupljeni putem intervjuja 3. Arhivski podaci i periodičke publikacije – članovi tima analizirat će relevantne digitalizirane i ne-digitalizirane zbirke, dokumente i časopise pohranjene u Hrvatskom državnom arhivu, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Arhivu Jugoslavije, Diplomatskom arhivu Ministarstva vanjskih poslova Republike Srbije te u australskim i novozelandskim arhivima. Arhivsko gradivo i periodičke publikacije će se fotografirati i skenirati te će se čuvati u sirovom obliku, u jpg i pdf formatu. S obzirom na planiranu količinu arhivskih fondova i periodičkih publikacija koje se planiraju obraditi u sklopu projekta očekuje se opseg od više stotina gb podataka. Na veličinu opsega u tom smislu utječe činjenica da je nerijetko riječ o slabo čitljivim dokumentima, koje je nužno fotografirati većom rezolucijom, što se odražava na veličinu svake pojedine fotografije. Dio gradiva koji je već digitaliziran i dostupan isključivo putem računala u institucijama u kojima se čuva kopirat će se također u digitalnom formatu, u jpg i pdf formatu. Podaci će se čuvati u sirovom obliku s obzirom na njihovu širinu i kompleksnost, koja omogućava istovremeno uvid u različite elemente multidimenzionalnog procesa oblikovanja dijaspore.

		4. Podaci prikupljeni putem intervjua - dvije su vrste podataka prikupljenih putem intervjua. S jedne strane, riječ je o intervjuiima nastalima provedbom metodom oralne povijesti i već prikupljenima u Novom Zelandu, a koji se čuvaju u Alexander Turnbull New Zealand National Library i Auckland Libraries. Intervjui su nastali na različitim projektima u periodu od 1980ih do 2020., a poveznica im je što u njima sudjeluju Novozelanci hrvatskog podrijetla. Radi se o ukupno 10 digitaliziranih intervjua, kojima smo dobili pristup do sada, prosječnog trajanja oko 60 min u mp3 formatu, s ili bez sažetka koje smo dobili na zahtjev. S druge strane, u sklopu projekta članovi istraživačkog tima provode biografske intervjue. Plan je odraditi minimalno po pet intervjua kroz tri godine (druga, treća i četvrta godina trajanja projekta) online ili uživo s pripadnicima hrvatske dijaspe u Australiji i Novom Zelandu. Audio materijal će biti u potpunosti transkribiran i analiziran uz pomoć programa NVivo. Čuvat će se u mp4 i avi formatu. Sekundarne podatke generirat će svi članovi tima za internu upotrebu kroz pretraživanje relevantne znanstvene literature, baza, zbirki i sličnih izvora. Istraživačka dokumentacija namijenjena članovima tima uključuje popis pretraženih arhivskih zbirki, istraživačke bilješke, skraćene sažetke intervjua. Istraživačka popratna dokumentacija će se voditi u docx, pdf, excel i jpg formatima. Istraživačke bilješke uključuju dokumentiranje načina dolaska do podataka, ali i poteškoće, nedoumice i izazove vezane uz istraživanje.
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	Pretraga relevantne znanstvene literature, baza, zbirki i sličnih podataka radi se na temelju sustavne pretrage po ključnim riječima, autorima i periodima. Svake godine pregled literature se ažurira i dodaju novo objavljeni naslovi. 1. Arhivski podaci prikupljat će se temeljem pretrage po nizu kriterija koji uključuju: vremenski period fokusa projekta, ključne riječi i institucije. Arhivska građa i periodičke publikacije će se fotografirati/skenirati mobilnim telefonima, a dio gradiva koji je već digitaliziran i dostupan isključivo putem računala u institucijama u kojima se čuva kopirat će se u digitalnom formatu. Podaci će biti spremljeni u folderima imenovanima sukladno

		nazivima arhivskih fondova, zbirki i serija, te kutija u kojima se nalaze, kako bi se izbjegla mogućnost greške pri kasnijem citiranju. Kontrola kvalitete za prikupljanje arhivskih i kvalitativnih podataka bit će osigurana putem međusobne razmjene podataka među istraživačima na projektu, te redovitim sastancima, ali i putem radionica članova istraživačkog tima. 2. Intervjui nastali na prethodnim projektima analizirat će se metodom kvalitativne analize sadržaja. Obzirom da se radi o sekundarnoj analizi prvi korak je prikupiti što više informacija o kontekstu nastanka intervjua. Stoga smo prikupili podatke o svrsi i ciljevima istraživanja, glavnim istraživačima, vremenu nastanka intervjua te voditeljima intervjua. Analizirani su i popratni podaci i metapodaci koji su dostupni (dob ispitanika, sažetak, fotografije). Fokusirat ćemo se samo na dijelove intervjua koji su relevantni za ovaj projekt, a to je dijasporski identitet, osjećaj pripadnosti, etnicitet, podrijetlo i emocije povezane s time. Kao rezultat analize napraviti će se matrica u programu MS Excel najčešće detektiranih emocija vezanih uz dijasporski identitet. Kada je riječ o biografskim intervjuiima koje ćemo sami provoditi, oni će biti strukturirani na temelju prethodno dizajniranog predloška za intervjue po metodi životne priče. Intervjui će biti digitalno snimani (ukoliko je intervjuirana osoba to odobrila) i transkribirani u programu MS Word. Intervju se transkribira od riječi do riječi, sa što detaljnijim oznakama paralingvističkih okolnosti (pauze, emocije i sl.). Ukoliko ispitanik ne želi pristati na snimanje, istraživač će voditi bilješke za vrijeme intervjua. Svaki transkript sadržavat će osnovne informacije o intervjuu – kada je proveden, gdje, koliko je trajao, koji istraživač je vodio intervjue. Kako bi se osiguralo jednostavno dohvaćanje podataka generiranih u ovom projektu, bit će primijenjen konzistentan sustav imenovanja datoteka i mapa među svim istraživačima. Datoteke s podacima bit će tako imenovane da se sve datoteke koje se odnose npr. na jedan intervjue (npr. audio zapis, transkript) mogu jednostavno pronaći. Pseudonimi ispitanika bit će dodijeljeni nasumično prema narodnim nazivima u zemlji. Anonimizirane datoteke slijedit će isti obrazac imenovanja.
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli	Pravo na vlasništvo nad arhivskim gradivom i periodičkim publikacijama polažu institucije u kojima se čuva. U kontekstu projekta riječ je primarno o Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, Arhivu Jugoslavije u Beogradu, Diplomatskom arhivu ministarstva vanjskih poslova Republike Srbije,

	čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	National Archives of Australia te Archives New Zealand. Prema Pravilniku o korištenju javnog gradiva (Narodne novine 121/2012) za umnažanje ili za objavljivanje reprodukcija ili samog arhivskog gradiva potrebna je suglasnost arhiva, koja se u pravilu traži isključivo za pojedine dokumente u cilju promidžbe, odnosno ilustracije. Otvaranje većih količina arhivskog gradiva široj javnosti nije dozvoljeno. Slični propisi vrijede i u Srbiji te Australiji i Novom Zelandu, kao i u slučaju intervjua koje smo u novozelandskim knjižnicama dobili dopuštenje za korištenje. S obzirom da ćemo čuvati primarno sirove podatke, direktne fotografije i scanove dokumenata njihovo ustupanje i širenje nije dozvoljeno. Stoga će se sukladno pravilima povijesne struke svi izvori koji će se koristiti u analizama i studijama adekvatno citirati, s detaljnim informacijama o lokaciji, fondu/zbirci/seriji i arhivskoj kutiji u kojoj se konkretni dokument nalazi. To će omogućiti svim zainteresiranima za konzultaciju konkretnog izvora čitanje i vlastitu interpretaciju podataka u budućnosti. Dokumentacija koja će članovi istraživačkog tima koristiti i izrađivati tijekom trajanja projekta odnosit će se na sirove dokumente, a s obzirom da nemamo dopuštenje dijeliti ih, ustupanje spomenute dokumentacije nije moguće.
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	
	Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	1. Za svako umnažanje ili objavljivanje reprodukcija ili samog arhivskog gradiva potrebno je zatražiti odobrenje arhiva. Članovi istraživačkog tima dobili su potrebna dopuštenja za fotografiranje/skeniranje i kopiranje gradiva. Riječ je o javnom dostupnom gradivu, koje je dostupno svim pravnim i fizičkim osobama pod jednakim uvjetima, no čije širenje dalje nije dozvoljeno u originalnom/sirovom obliku. 2. Kada je riječ o intervjuima provedenima u Novom Zelandu, za njihovu upotrebu dobili smo dopuštenje Alexander Turnbull New Zealand National Library i Auckland Libraries. koji su nam omogućili pristup. Prilikom korištenja tih podataka u diseminaciji članovi tima navest će izvor i ime projekata unutar kojih su podaci nastali, te navesti lokaciju gdje se nalaze. Dopuštenje koje smo dobili ograničava nas u smislu daljnjeg dijeljenja sirovih podataka, no svi zainteresirani bit će u mogućnosti kontaktirati navedene institucije te tražiti osobni pristup podacima. S druge strane, kada je riječ o intervjuima koje ćemo sami voditi, svim sugovornicima biti će predan Obrazac informiranog pristanka (privole), bilo mailom ili dan osobno na uvid uz usmeno objašnjenje istraživača. U slučaju online intervjua bit će dovoljna snimljena usmena privola sugovornika za sudjelovanje u istraživanju. Svi transkripti

		intervjua bit će anonimizirani, odnosno bit će uklonjeni podaci o imenu i prezimenu ispitanika, prebivalištu, te neki specifični osobni podaci kao što su radno mjesto, ime i prezime supruga/e, majke, oca, djeteta, te ostali podaci koji se smatraju osobnim podacima ispitanika i podliježu posebnoj zaštiti. Pojedine dijelove intervjua (citate) namjeravamo koristiti prilikom diseminacije, ali bez informacija koje bi mogle ukazati na identitet ispitanika. Pojedini ispitanici možda će htjeti objaviti svoju priču javno, te neće htjeti da se njihovi podaci anonimiziraju.
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Podatke će koristiti isključivo članovi istraživačkog tima. Podaci će se obrađivati te će se njima upravljati na računalima članova istraživačkog tima, u zaštićenom nemrežnom okruženju. Sva računala imaju šifre za pristup. S obzirom da je u slučaju arhivskog gradiva i periodičkih publikacija riječ o javno dostupnim materijalima rizik neovlaštenog pristupa nije značajan. Isti status imaju i intervjui koji se čuvaju u knjižnicama u Novom Zelandu, dok će snimke intervjua koje će se obavljati u sklopu projekta imati na osobnim računalima samo dr. sc. Marica Marinović Golubić, koja je zadužena za taj dio istraživanja te dr. sc. Ivan Hrستیć, voditelj projekta. Informacije o projektu i aktivnostima članova tima bit će objavljeni na web stranici projekta. Ostali podaci neće biti dostupni široj javnosti.
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Arhivski podaci koje koristimo nisu u našem vlasništvu, te je preko arhiva moguće doći do njih bilo kojem zainteresiranom znanstveniku. Sekundarni podaci (intervjui s novozelandskim Hrvatima) također nisu u našem vlasništvu, već vlasništvo New Zealand National Library i Auckland Libraries. Ostali podaci nastali na projektu intelektualno su vlasništvo istraživača na projektu koji zadržavaju autorska i srodna intelektualna prava. Institucija voditelja projekta zadržava vlasništvo, autorska i srodna intelektualna prava generirana ovim projektom. Svi prikupljeni podaci će biti korišteni samo u znanstvene svrhe.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Svi podaci čuvat će se primarno lokalno na računalima članova istraživačkog tima. Sigurnosna kopija prikupljenih podataka i materijala čuvat će se na vanjskom disku. Veći dio podataka bit će sigurnosno kopiran i u nacionalni sustav za pohranu i dijeljenje podataka Puh (https://www.srce.unizg.hr/puh), koji članovima projektnog tima omogućava pristup aktualnoj verziji podataka i na kojem se dnevno automatizirano izrađuje sigurnosna kopija podataka. Opseg podataka koji će se čuvati u sustavu Puh ovisit će o veličini koja će biti potrebna i dopuštena za korištenje. Ivan Hrستیć, voditelj projekta, bit će odgovoran za pohranu i sigurnosne kopije, koje će se

		raditi tjedno.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Tekstualne podatke čuvat ćemo u DOCX te PDF obliku, a fotografirane i skenirane dokumente u JPG te PDF obliku. Intevjui će se čuvati u mp3, mp4 i avi formatu. Po završetku projekta će dr. sc. Ivan Hrstić, voditelj projekta, sigurnosnu kopiju podataka spremiti na osobnom OneDrive spremištu u sklopu repozitorija Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Odobrenje za korištenje gradiva vrijedi samo za osobe za koje je podnesen zahtjev. Dijeljenje sirovih podataka nije moguće, kao što je ranije detaljnije objašnjeno. Podaci će se dijeliti kroz objavu rezultata znanstvenih istraživanja, u kojima će adekvatno i detaljno biti navedeni izvori podataka. To će omogućiti provjeru podataka, odnosno validaciju rezultata istraživanja i sekundarnu analizu s obzirom na zakonsku javnu dostupnost gradiva svima pod jednakim uvjetima..
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Odobrenje za korištenje gradiva vrijedi samo za osobe za koje je podnesen zahtjev, pa stoga dijeljenje sirovih podataka nije moguće. Podaci će se dijeliti kroz objavu rezultata znanstvenih istraživanja, u kojima će adekvatno i detaljno biti navedeni izvori podataka. To će omogućiti provjeru podataka, odnosno validaciju rezultata istraživanja i sekundarnu analizu.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.	Potvrđujem
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Ranije su navedeni razlozi koji nam onemogućavaju dijeljenje sirovih podataka na digitalnom repozitoriju.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)